ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
avaliku teabe asjas nr 2.1-3/26/801-1488-9

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni jurist Karin Uuselu
Otsuse tegemise aeg ja koht	27.05.2026 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	08.04.2026 (registreeritud inspektsioonis 09.04.2026)
Teabevaldaja	Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuamet aadress: Endla tn 8, 10122 Tallinn e-posti aadress: sotsiaal@tallinnlv.ee
Vaide esitaja	Eraisik e-posti aadress: xxxxxx@xxxxxxxxx.xxx

RESOLUTSIOON

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel

otsustab Andmekaitse Inspektsioon:

1) **jätta vaie rahuldamata, kuna xx.xx.xxxx sündmusega seoses**
   a. **nõusoleku on Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuametile esitanud vaide esitaja ise;**
   b. **Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuameti poolt 16.09.2025 koostatud sotsiaalhoolekandelise abi andmise otsuse adressaadiks on vaide esitaja;**
   c. **06.04.2026 teabenõudes küsitud protokolli ja muid dokumente Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuameti kinnitusel asutuse valduses ei ole, seega ei ole võimalik soovitud dokumente ka väljastada.**
2) **teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.**

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Kui Andmekaitse Inspektsioon jätab vaide rahuldamata, siis on vaide esitajal õigus pöörduda teabevaldaja vastu halduskohtusse (AvTS § 46 lg 2). Vaide esitaja saab 30 päeva jooksul pöörduda Andmekaitse Inspektsiooni vastu halduskohtusse, kui Andmekaitse Inspektsioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil.

FAKTILISED ASJAOLUD:

1. Vaide esitaja edastas 06.04.2026 Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuametile (TSTA) teabenõude, milles soovis protokolli ja teisi seonduvaid menetluse materjale, mis on

koostatud seoses tema lapse eraldamisega x kodust xx.xx.xxxx ja turvakodusse paigutamisega.
2. TSTA ei väljastanud 08.04.2026 vastusega taotletud teavet, vaid selgitas isikuandmete kaitse üldmääruse (IKÜM) ja lastekaitseseaduse (LasteKS) põhimõtteid, mille alusel teabe edastamist kaaluti, kuid otsustati jätta väljastamata.
3. Kuivõrd vaide esitaja ei olnud rahul sellega, et talle soovitud dokumente ja teavet ei edastatud, siis esitas ta 08.04.2026 Andmekaitse Inspektsioonile (AKI) sellekohase kaebuse, mille AKI menetlusse võttis.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

Vaide esitaja nõue:
Vaide esitaja palub AKI-le 08.04.2026 esitatud pöördumises kohustada Tallinna linna väljastama xx.xx.xxxx sündmusega seoses soovitud materjalid ja andmed, 17.04.2026 täpsustuses kõnealust sündmust puudutavad dokumendid.

Vaide põhjendused:
Vaide esitaja selgituste kohaselt esitas ta Tallinna linnale teabenõude põhjusel, et ta saaks selle abil kaitsta oma lapse huve tsiviilkohtus. Asutus *jättis teabenõude rahuldamata, väidetavalt seetõttu, et teabe väljastamine justkui võiks kahjustada last.* Vaide esitaja on seisukohal, et *teabenõue jäeti rahuldamata õigusliku aluseta ja eesmärgiga kahjustada õiglast kohtupidamist ja lapse huve.* Vaide esitaja hinnangul puudub asutusel alus vastava info väljastamata jätmiseks.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

TSTA on vaide esitajale teabenõude 08.04.2026 vastuses selgitanud IKÜM artiklist 15 tulenevat isiku õigust nõuda koopiat enda ja enda lapse kohta käivatest andmetest. Lisaks märgiti, et nimetatud õigus ei ole absoluutne ja ei tähenda, et taotlejal on iga juhul õigus saada andmeid küsitud ulatuses, eriti juhul, kui see võib kahjustada lapse ja kolmandate isikute õigusi ja vabadusi. Selgitati, et asutusel tuleb teabe väljastamisel lähtuda lapse parimast huvist ehk teabe väljastajal on kaalutlusõigus ning kohustus hinnata kõiki asjassepuutuvaid asjaolusid (aluseks LasteKS). Toodi välja olukorrad, mil teave tuleb jätta väljastamata. Lisaks selgitati, milliseid konkreetseid asjaolusid taotluse aluseks olevas juhtumis teabe väljastamisel kaaluti ning mis põhjusel soovitud teavet ei väljastata.

Vastuses AKI järelepärimisele on TSTA selgitanud vaide aluseks oleva taotluse käsitlemist mitte teabenõudena AvTS-i alusel, vaid IKÜM-i alusel enda, antud juhul enda alaealise lapse, kohta käivate andmete küsimisena. Põhjuseks asjaolu, et *pöördumises paluti väljastada protokollid ja muud materjalid, mis puudutavad konkreetselt lapse eraldamist x kodust, lastekaitse ja politsei toiminguid ning lapse paigutamist turvakodusse. Tegemist on seega taotlusega saada enda ja lapse kohta käivaid isikuandmeid, mille puhul kohaldub andmesubjekti juurdepääsuõigus IKÜM art 15 alusel.* Lisaks selgitati, et *kohalikul omavalitsusel on kaalutlusõigus hinnata, kas teabe väljastamine võib kahjustada lapse heaolu, tuua kaasa emotsionaalset või füüsilist kahju või olla vastuolus käimasoleva kohtumenetlusega (IKÜM art 23 lg 1 p f – kohtumenetluse kaitse) ning just seetõttu tekib antud juhul alus andmete väljastamiseks keeldumiseks.*

AKI-le täpsustati, et TSTA-l ei ole protokolli xx.xx.xxxx sündmuse kohta. Laps paigutati turvakodusse taotluse esitanud vanema nõusolekul ning asutuses 16.09.2025 koostatud sotsiaalhoolekandelise abi andmise otsuse alusel. Kuna nimetatud toiming vormistati eelnevalt märgitud haldusotsusena, siis eraldi protokolli koostamise kohustust asutusele ei tekkinud. TSTA selgituste kohaselt on asutusel xx.xx.xxxx toimunud sündmusega seoses dokumentidena üksnes vaide esitajast lapsevanema kirjalik nõusolek ning sotsiaalhoolekandelise abi andmise otsus.

AKI täiendava järelepärimise vastuses täpsustatakse, et TSTA ei koostanud xx.xx.xxxx sündmusega seoses eraldiseisvat akti kodukülastuse kohta. Samuti ei ole kõnealuse sündmusega seoses TSTA-le esitatud eraldi dokumenti kiirabi ega politsei poolt.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Vaide ese ja juurdepääs avalikule teabele

1. Vaide esitaja küsis TSTA-lt teabenõudega protokolli ja teisi seonduvaid menetluse materjale, mis on koostatud seoses tema lapse eraldamisega x kodust xx.xx.xxxx ja turvakodusse paigutamisega. Märgime, et kui pöördumise sisuks on isiku soov saada enda isikuandmete töötlemisega seotud teavet, siis tähendab see isiku õigust tutvuda enda, antud juhul enda lapse, isikuandmetega isikuandmete kaitse üldmääruse (IKÜM) artikli 15 tähenduses. Mis tähendab, et sellist pöördumist tuleb käsitleda isiku eraldiseisva õiguse teostamisena.

2. AKI peab oluliseks märkida, et kuigi TSTA keeldus soovitud teabe väljastamisest IKÜM-i alusel, siis vaide aluseks oleva pöördumise vastus pealkirjastati vastusena teabenõudele ning ka vaide esitaja ise on oma pöördumist pidanud teabenõudeks. Selgitame, et dokumente saab asutuselt välja küsida teabenõude korras AvTS-i alusel ning teavet enda isikuandmete töötlemise kohta IKÜM-i alusel. Teabevaldajal, kes pöördumise saab, tuleb pöördumist menetleda vastavalt sellele, millise pöördumisega sisuliselt tegemist on.

3. TSTA on AKI-le selgitanud, et mõistis vaide esitaja pöördumist soovina saada lapse kohta käivaid isikuandmeid IKÜM art 15 alusel. AKI hinnangul ei saa välistada, et teabenõude sõnastust osas, milles küsiti teisi seonduvaid menetluse materjale, on võimalik mõista nii nagu TSTA sellest aru sai. Küll aga ei nõustu AKI sellega, et xx.xx.xxxx sündmusega seotud protokolli küsimise puhul saaks olla tegemist millegi muu kui teabenõude täitmisega, sest teabevaldajalt küsiti konkreetset dokumenti, mis eelduslikult sisldaks peale lapse kohta käivaid andmeid ka muud teavet, millisel juhul on tegemist teabenõudega.

4. Selleks, et AKI-l nii teabenõuete nõuetekohast täitmist kui isikuandmete nõuetekohast töötlemist kontrolliva järelevalveasutusena oleks selge, millena AKI-sse 08.04.2026 edastatud kaebust täpselt menetleda, palusime vaide esitajal täpsustada, kas ta soovis TSTA-lt saada xx.xx.xxxx sündmust puudutavaid dokumente (sh protokolli ja muid lisadokumente) täies ulatuses või teavet, milliseid andmeid on TSTA kõnealuse sündmuse menetlemisel lapse kohta töödelnud (dokumentidesse märkinud, teistele asutustele edastanud jms). Vaide esitaja selgitas, et tema soov oli 06.04.2026 teabenõudega saada kõnealust sündmust puudutavaid dokumente.

5. Eelnevast tulenevalt menetleb AKI praegusel juhul vaide esitaja 08.04.2026 esitatud kaebust vaidena TSTA teabenõude täitmise peale.

6. AKI mõistab vaiet selliselt, et vaide esitaja ei ole rahul sellega, et talle soovitud dokumente ei väljastatud. Sellest tulenevalt on vaide esemeks teabenõude nõuetekohane täitmata jätmine.

7. Vastavalt AvTS § 45 lg 1 punktile 1 on AKI pädevuses järelevalve teabenõuete täitmise ja teabe avalikustamise üle.

8. Vaidlus puudub selles, et Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuamet on Tallinna linna ametiasutusena teabevaldaja AvTS § 5 lg 1 punkti 1 mõistes ning selles, et teabenõudega küsitud teabe puhul on tegemist avaliku teabega AvTS § 3 lõike 1 mõttes.

9. AvTS § 9 lõike 1 kohaselt on teabevaldaja kohustatud võimaldama tema valduses olevale teabele juurdepääsu seaduses sätestatud korras. Sama paragrahvi lg 2 punkti 1 kohaselt on

teabevaldaja kohustatud tagama juurdepääsu neile dokumentidele, millele teabenõudja juurdepääsu taotleb ja millele on teabenõudjal juurdepääsuõigus ning tagama kinnipidamise juurdepääsupiirangutest (AvTS § 9 lg 1 p 7).

10. Teabele juurdepääsu saab tagada kas teabe avalikustamisega (nõuded on sätestatud AvTS 4. peatükis) või teabenõude täitmisega (nõuded on sätestatud AvTS 3. peatükis).

Teabenõude täitmine

11. Isiku õigus teabenõuet esitada tuleneb AvTS §-ist 6, mille kohaselt on teabenõue teabenõudja poolt samas seaduses sätestatud korras teabevaldajale esitatud taotlus teabe saamiseks. Teabenõudja on iga isik, kes esitab teabevaldajale nõude AvTS-is sätestatud korras (AvTS § 7).

12. Teabevaldaja peab teabenõude viie tööpäeva jooksul täitma (AvTS § 18), kas väljastades küsitud dokumendid juurdepääsupiiranguteta osas (AvTS § 17 ja § 38 lg 2) või keelduma teabenõude täitmisest mõnel AvTS §-is 23 nimetatud alusel. Keeldumist tuleb ka põhjendada.

13. TSTA keeldus teabenõude vastuses xx.xx.xxxx sündmust puudutava teabe vaide esitajale väljastamisest hinnates kogumis IKÜM-is ja LasteKS-is sätestatud nõudeid. Kuigi käesoleva vaide ese ei ole IKÜM-i alusel lapse isikuandemete töötlemise kohta teabe väljastamine, siis peab AKI seoses isikuandmete töötlemisega oluliseks märkida järgnevat. AKI nõustub TSTA seisukohaga, et teabe saamise õigus ei ole absoluutne ka selles olukorras, mil seda küsib vanem oma lapse kohta. Asutus andmetöötlejana peabki asjaolusid hindama, sh arvestama seda, et teabe väljastamine ei tohi kahjustada teiste isikute õigusi ja vabadusi (IKÜM art 15 lg 4). Vastavalt sellele kaaluma konkreetse juhtumi asjaolude põhjal teabele juurdepääsu soovinud isiku (praegusel juhul ühe lapsevanema) eesmärgi ja huvi kaalukust ühelt poolt ning puudutatud isikute (sh lapse ja teise lapsevanema) eraelu kaitse tähtsust teiselt poolt. Kas TSTA vastustes vaide esitajale ja AKI-le on vastav kaalutus olnud õiguspärane ja proportsionaalne, seda AKI käesolevas vaideotsuses ei analüüsi, sest see ei ole praegu vaide ese.

14. Vaide esitaja soov oli 06.04.2026 teabenõudega saada TSTA-lt xx.xx.xxxx sündmust puudutavaid dokumente. Kuna TSTA menetles kõnealust teabenõuet isiku pöördumisena enda lapse kohta andmete küsimisena IKÜM-i alusel, siis täpsustas AKI vaidemenetluse raames TSTA-lt kõnealuse sündmusega seotud dokumentide olemasolu. AKI mõistab TSTA selgituste põhjal olukorda selliselt, et seoses xx.xx.xxxx sündmusega on asutuse valduses dokumentidena üksnes vaide esitaja kui lapsevanema kirjalik nõusolek ning sotsiaalhoolekandelise abi andmise otsus. TSTA ei ole koostanud kõnealuse sündmusega seoses eraldiseisvat akti kodukülastuse kohta. Lisaks on TSTA märkinud, et neile ei ole esitatud kõnealuse sündmusega seoses eraldi dokumenti kiirabi ega politsei poolt. Märgime siinkohal, et AKI pädevus ei ole otsustada ega teha järelevalvet selle üle, milliseid dokumente ja millisel kujul peab kohaliku omavalitsuse asutus seoses sotsiaalhoolekandelise abi osutamisega koostama ja koguma.

15. AKI mõistab TSTA selgitusi selliselt, et xx.xx.xxxx sündmusega seoses asutuse valduses olev lapsevanema kirjalik nõusolek on vanema enda poolt asutusele edastatud, seega vaide esitajal endal olemas. TSTA koostatud sotsiaalhoolekandelise abi andmise otsuse adressaadina on märgitud vaide esitaja kui lapsevanema e-maili aadress. Mis tähendab, et dokument peaks vaide esitajal samuti olemas olema. Juhul, kui see mingil põhjusel ei ole adressaadini jõudnud, siis saab vaide esitaja seda dokumenti TSTA-lt täiendavalt küsida. Märgime, et AvTS § 23 lg 2 punkti 1 kohaselt võib teabevaldaja keelduda teabenõude täitmisest, kui samale teabenõudjale on taotletav teave juba antud ja teabenõudja ei põhjenda vajadust saada teavet teist korda. Asutuse kinnitusel 06.04.2026 teabenõudes

küsitud protokolli ega muid kõnealust sündmust puudutavaid dokumente TSTA valduses ei ole. Eelnevast tulenevalt saab AKI asjaoludest aru selliselt, et asutusel ei ole vaide esitajale xx.xx.xxxx sündmust puudutavaid dokumente täiendavalt edastada.

16. Vaide esitaja selgituste kohaselt on tal küsitud teavet vaja seoses lapse õiguste kaitsmisega kohtumenetluses. Selgitame siinkohal, et juba käimasoleva kohtumenetluse raames on kohtul õigus omaalgatuslikult vajalik teave teabevaldajalt välja küsida, kui selleks on vajadus.

Kokkuvõte

17. Vaide esitaja palub AKI-l kohustada Tallinna linna väljastama xx.xx.xxxx sündmust puudutavad dokumendid. Vaidemenetluse raames TSTA poolt antud selgituste kohaselt on kõnealuse sündmusega seoses kirjaliku nõusoleku asutusele saatnud vaide esitaja lapsevanemana. TSTA poolt 16.09.2025 koostatud sotsiaalhoolekandelise abi andmise otsuse adressaadiks on vaide esitaja. Seega eelnevad dokumendid on eelduslikult vaide esitajal olemas. Kuna 06.04.2026 teabenõudes küsitud protokolli ja muid xx.xx.xxxx sündmusega seotud dokumente TSTA kinnitusel asutuse valduse ei ole, siis ei ole võimalik neid ka väljastada.

18. HMS § 5 lõike 2 kohaselt viiakse haldusmenetlus läbi eesmärgipäraselt ja efektiivselt, samuti võimalikult kiirelt ja lihtsalt, vältides üleliigseid kulutusi ja ebameeldivusi isikutele. Tulenevalt eelnevalt märgitud menetluspõhimõtetest ning sellest, et vaide esitaja saab käesolevast vaideotsusest, sh TSTA selgituste osast, teada, millised dokumendid peaksid vaide esitajal endal juba olemas olema ning seda, et prokolli ega muid dokumente asutusel ei ole, siis ei tee AKI teabevaldajale ettekirjutust täiendavalt nõuetekohaselt põhjendada teabenõude täitmisest keeldumist. Seega jääb vaie 06.04.2026 TSTA-le edastatud teabenõudes soovitud teabe väljastamise nõudes rahuldamata.

19. Kuigi vaie jääb rahuldamata, siis juhime TSTA tähelepanu sellele, et asutusel tuleb isikute pöördumiste puhul teha vahet, millisel juhul on tegemist teabenõude täitmisega AvTS-i alusel ja millal IKÜM artiklist 15 tuleneva nõudega. Juhul, kui see pöördumisest selgelt välja ei tule, siis saab asutus inimeselt üle küsida, millist teavet (dokumenti, väljavõtet registrist, teavet isiku kohta töödeldavatest andmetest jms) asutuselt soovitakse (AvTS § 15 lg 4).

(allkirjastatud digitaalselt)

Karin Uuselu
jurist
peadirektori volitusel